Kalejdoskop 09/2026

TEMAT NUMERU: NAWIJANIE PO ŁÓDZKU

Legenda ŁDZ [TEMAT NUMERU]
Filip KALINOWSKI

Podobne Łodzi postindustrialne ośrodki miejskie są zwykle bardzo ważnymi miejscami na hiphopowej mapie świata. Czy weźmiemy pod lupę Detroit, Manchester czy Adelaidę, problemy społeczno-ekonomiczne zostały tam przekute w rap, a pustostany pokryło graffiti. Lokalne sceny wypracowały zupełnie osobny, własny styl. A jak to wyglądało na Bałutach, Retkini czy Manhattanie?

Najcichszy huragan w Polsce [TEMAT NUMERU]
Filip KALINOWSKI

Gdybym miał komuś puścić tylko jedną rapową płytę z Łodzi, bez wahania postawiłbym na „Coraz gorzej" zespołu Afront. W głównym obiegu zupełnie zapomniany, a pośród wtajemniczonych wręcz kultowy, longplay na tyle osobny, że ponadczasowy, niszowy, lecz chwytliwy, chamski, choć wysublimowany. Jak właściwie wszystkie najważniejsze dokonania kultury hiphopowej mówiący wiele o miejscu i momencie, w którym powstał – w Polsce, Łodzi i na rapowym rynku połowy lat dwutysięcznych.

Debiuty w realnym świecie [TEMAT NUMERU]
Bogdan SOBIESZEK

To już piąta edycja organizowanego przez Artura Rojka Great September – showcase'owego festiwalu muzycznego, który odbywa się w Łodzi (w tym roku między 10 a 12 września). I dobrze, że się odbywa, nawet jeśli jego skądinąd piękne hasło „Wielka muzyka zaczyna się na małych scenach" niewiele ma wspólnego z rzeczywistością. Kariera zaczyna się dziś w internecie – to oczywiste dla fanów, a przede wszystkim ludzi z branży.

Poza tym

Historia do wielokrotnego oglądania [ROZMOWY]
Z Piotrem TRZASKALSKIM rozmawia Bogdan SOBIESZEK

– W wypadku produkcji komercyjnych musisz się pogodzić z tym, że jesteś jak w markecie na półce. Ktoś sięga, zjada i zapomina. Nie ma cię. O dobrym serialu ludzie pogadają trzy dni, a reżyser jest jak jętka jednodniówka. Godzisz się na taką anonimowość, ale dzięki temu budujesz dom, kupujesz dobry samochód – mówi reżyser Piotr TRZASKALSKI.

Rzucony na głęboką wodę [ROZMOWY]
Jędrzej MATWIJÓW odpowiada na pytania Pauliny ILSKIEJ

– Najważniejsze jest znalezienie sobie miejsca, w którym mamy możliwość ćwiczenia wyobraźni i konfrontowania się z innymi – mówi Jędrzej MATWIJÓW, laureat 44. Festiwalu Szkół Teatralnych z Łodzi. Otrzymał I Nagrodę Aktorską za rolę Prospera w spektaklu „Burza" w reż. Tomasza Fryzła oraz za rolę Franza w spektaklu „Pułapka" w reż. Adama Orzechowskiego i nagrodę publiczności dla najbardziej elektryzującego aktora.

Jestem sentymentalny [ROZMOWY]
Z Tomaszem WŁODKOWSKIM rozmawia Piotr GROBLIŃSKI

– Łódź jest bohaterem moich książek. Mieszkam tu od wielu lat, czuję się Łodzianinem. Ale też to miasto mnie momentami potwornie irytuje. Z jednej strony to jest miłość, z drugiej – nienawiść – mówi Tomasz WŁODKOWSKI. Jego „Krainy końca” otrzymały nagrodę Złoty Ekslibris za rok 2025.

DODATEK – „ŁÓDZKIE INSPIRUJE”

„Kalejdoskop” niezmiennie stara się dostrzegać ciekawe działania kulturalne w regionie. W dodatku „Łódzkie inspiruje” przyglądamy się wybranym miejscom oraz związanym z nimi inicjatywom. I zaskakują nas swoim bogactwem – tyle się dzieje. W tym numerze zabieramy czytelników do Drzewicy…

Spis treści

14
Znikające litery.
Piotr Grobliński

16
Lato w Pabianicach.
Łukasz Barys

17
Głos fiolinowy.
Andrzej Poniedzielski

20
Legenda ŁDZ.
Filip Kalinowski

24
Najcichszy huragan w Polsce.
Filip Kalinowski

28
Debiuty w realnym świecie.
Bogdan Sobieszek

32
Niewidzialna głębia.
Dariusz Bilski

34
Historia do wielokrotnego oglądania.
Rozmowa z Piotrem Trzaskalskim

39

Konkurs wiedzy.
Łukasz Maciejewski

40
Rzucony na głęboką wodę.
Jędrzej Matwijów - wywiad

44
Rollercoaster na scenie.
Michał Rzepka

47
Galeria Kalejdoskopu
Rafał Frankiewicz

54
Artystka osobna.
Gustaw Romanowski

56
Jestem sentymentalny.
Rozmowa z Tomaszem Włodkowskim

61
Zwolnieni z dykcji.
Mieczysław Kuźmicki

62
Dziewczęta łagodzą obyczaje.
Bogumił Makowski

66
Najlepszy przyjaciel człowieka.
Marcin Andrzejewski

68
Dodatek „Łódzkie inspiruje”
– Drzewica

80
Kalendarium

Na okładce: Jędrzej Matwijów, laureat 44. Festiwalu Szkół Teatralnych w Łodzi

Fot. Sonia Witak

„Kalejdoskop” 09/2026 do kupienia **od 31 VIII** w punktach Garmond-Press i Kolportera oraz w salonach empik w całym województwie łódzkim, a **od 28 VIII** – w recepcji Łódzkiego Domu Kultury

przy ul. Dowborczyków 18 (II piętro biurowca).
A także w prenumeracie redakcyjnej.

Archiwalne „Kalejdoskopy” są dostępne jako e-booki na Virtualo.pl.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego